

Nowa kolekcja geologiczna w Olkuszu

W piątkowe popołudnie 23 kwietnia br. w Miejskim Ośrodku Kultury w Olkuszu odbyło się uroczyste otwarcie *Kolekcji skamieniałości i minerałów Ziemi Olkuskiej*. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych — dr Włodzimierz Łysoń, wiceburmistrz Olkusza, inż. Leszek Konarski i mgr inż. Kazimierz Ściążko — starostowie powiatu olkuskiego oraz liczne grono gości, a wśród nich geolodzy złożowi z AGH i Oddziału Karpackiego PIG-PIB.

Kolekcja skamieniałości zrodziła się z pasji i zainteresowań: Jacka Dziąbka, Andrzeja Feliksika, Ryszarda Wnuka, Włodzimierza Cieślaka, Zbigniewa Adamczyka, Dawida Kocyby, Kazimierza Rogóza, Bogdana Włodarza i Józefa Niewdany, którzy przekazali na ekspozycję najpiękniejsze egzemplarze ze swych bogatych zbiorów. Inicjatywa utworzenia i udostępnienia kolekcji spotkała się z życzliwym przyjęciem i poparciem burmistrza miasta i gminy Olkusz — Dariusza Rzepki, władz miasta oraz dyrektora MOK w Olkuszu — pani Grażyny Ptaszelik-Kocjan.

Trzonem zbiorów są pochodzące z kopalń olkuskich unikatowe i piękne okazy rud cynku i ołowiu oraz towarzyszących im minerałów. Tłem i ciekawym uzupełnieniem kolekcji są wspaniałe okazy paleontologiczne, które pochodzą z leżących w pobliżu Olkusza kamieniołomów i odkrywek, w szczególności z kamieniołomu dolomitów dewońskich i triasowych Stare Gliny.

Ryc. 1. Ryszard Wnuk, jeden z donatorów i organizatorów ekspozycji, na tle kolekcji okazów rud Zn-Pb. Fot. B. Bąk

Głównym celem i przesłaniem organizatorów wystawy jest zachowanie w pamięci dziedzictwa geologicznego oraz tradycji wielowiekowego górnictwa rud Zn-Pb w rejonie olkuskim, które na naszych oczach odchodzi w przeszłość. Spośród trzech do niedawna eksploatowanych tu kopalń obecnie czynne są tylko dwie: Olkusz (tzw. podpoziom +175 m n.p.m. i podpoziom niższy +150 m n.p.m.) i Pomorzany, gdzie w trakcie udostępnienia jest również część złoża Klucze, leżąca w tzw. rowie Pomorzan. Obie kopalnie są obecnie w schyłkowej fazie działalności (będą pracować jeszcze przez około 6–7 lat). Najstarszą, bo czynną od 1822 r., kopalnię *Bolesław* zamknięto w 1996 r. Do przeszłości należy również eksploatacja odkrywkowa rud utlenionych, tzw. galmanów. Dawna odkrywka Krążek została zasypana odpadami poflotacyjnymi pochodzącymi z przeróbki rud

siarczkowych, a na miejscu odkrywki Ujków Stary powstało nowoczesne składowisko odpadów komunalnych.

W zamyśle organizatorów prezentowana kolekcja stanowi początek większej ekspozycji muzealnej poświęconej górnictwu rudnemu w rejonie olkuskim, a w szerszym kontekście również budowie geologicznej i georóżnorodności tej ziemi. Pozostaje żywić nadzieję, że plany te uda się zrealizować. Jednak już dziś kolekcja geologiczna prezentowana w MOK w Olkuszu to kolejny ważny punkt na mapie atrakcji geoturystycznych województwa małopolskiego. Zachęcamy gorąco wszystkich, aby — przebywając w tej pięknej okolicy — koniecznie odwiedzili Olkusz i obejrze-
li wystawę oraz inne interesujące ekspozycje MOK.

Barbara Radwanek-Bąk